

6. Pimentel, D., Hepperly, P., Hanson, J., Douds, D., & Seidel, R. (2005). Environmental, energetic, and economic comparisons of organic and conventional farming systems. *BioScience*, 55(7), 573-582. [https://doi.org/10.1641/0006-3568\(2005\)055\[0573:EEACOA\]2.0.CO;2](https://doi.org/10.1641/0006-3568(2005)055[0573:EEACOA]2.0.CO;2)

7. Scialabba, N. E.-H., & Müller-Lindenlauf, M. (2010). Organic agriculture and climate change. *Renewable Agriculture and Food Systems*, 25(2), 158-169. <https://doi.org/10.1017/S1742170510000210>

8. Seufert, V., Ramankutty, N., & Foley, J. A. (2012). Comparing the yields of organic and conventional agriculture. *Nature*, 485(7397), 229-232. <https://doi.org/10.1038/nature11069>

9. UNCTAD. (2008). *Organic agriculture and food security in Africa*. United Nations Conference on Trade and Development. <https://unctad.org/webflyer/organic-agriculture-and-food-security-africa>

УДК 619:611 (045)

КОСТКА Марина, здобувач вищої освіти,

КУШНІРУК Віктор, канд. екон. наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет

kostka.marina2005@gmail.com

НАУКОВІ ОСНОВИ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Органічне землеробство стає напрямом сільського господарства, спрямованим на відновлення екосистем, підвищення якості обґрунтувань і зменшення хімічного навантаження на довкілля. Однак його впровадження стикається з проблемами, як-от нижча врожайність погіршена з інтенсивними методами, недостатня науково-технічна підтримка та потреба в оптимізації технологій для забезпечення сталого розвитку. Є також необхідність оптимізації технологій, які б підвищували ефективність виробництва з екологічною стійкістю. Наприклад, розробка більш продуктивних сортів культур, адаптованих до умов органічного землеробства, й інші перспективні напрями включають інноваційні підходи до компостування, використання біопрепаратів та вдосконалення системи [1].

Органічне землеробство базується на природних методах вирощування, що включають використання хімічних добрив і пестицидів. Сучасні дослідження зосереджені на підвищенні родючості підстави, біологічного захисту рослин та відновлення екосистем. Перспективи розвитку включають впровадження інноваційних технологій та розширення ринку. Серед українських вчених у цій галузі значний внесок зробили Олександр Іващенко та Валентин Безуглий, які досліджували біологічні методи землеробства [2].

Сучасний стан та виклики:

- Зростання попиту – попит на органічну продукцію постійно зростає, що стимулює розвиток органічного землеробства.
- Сертифікація – важливим аспектом органічного виробництва є сертифікація, яка гарантує відповідність продукції певним стандартам.
- Виклики – органічне землеробство стикається з низкою викликів, як-от:
  - вищі витрати на виробництво;
  - нестача органічних добрив;
  - відсутність достатньої кількості сертифікованих органічних насіння;
  - конкуренція з традиційним сільським господарством [3].

Тенденції:

- органічне землеробство і зміна клімату – це органічні системи часто мають менший вуглецевий слід, ніж традиційні;
- здоров'я ґрунту – основа органічного землеробства;
- органічні продукти і здоров'я – багато досліджень свідчать про те, що органічні продукти можуть мати вищу харчову цінність;
- органічне землеробство і біорізноманіття тобто, органічні системи сприяють збереженню біорізноманіття.

Мета дослідження: програмування наукових основ органічного землеробства, аналіз сучасного стану технологій та оцінка перспектив їх розвитку.

Завдання дослідження:

- оцінити вплив органічного землеробства на родючість обґрунтувань і екологію;
- вивчити сучасні методи та технології органічного вирощування сільськогосподарських культур;
- виявити перспективи та напрямки подальшого розвитку органічного землеробства.

Органічне землеробство спрямоване на відновлення природної рівноваги в агроєкосистемах, що забезпечує сталий розвиток сільського господарства та захист біорізноманіття. Воно базується на інтеграції традиційних знань і сучасних інноваційних підходів, що дає змогу досягати високих показників врожайності без шкоди для довкілля. Одним із ключових аспектів органічного землеробства є використання натуральних добрив, як-от компост, сидерати та біопрепарати, які сприяють поліпшенню структури ґрунту та збереженню його родючості.

Також важливим компонентом є дотримання принципів сівозміни, що дає змогу зменшити вичерпання ґрунтів та забезпечує кращий контроль за бур'янами й шкідниками. Біологічний захист рослин включає використання природних ворогів шкідників, фітосанітарних методів та мікробіологічних

препаратів для зміцнення здоров'я культур і запобігання хворобам. Сучасні перспективи органічного землеробства все більше пов'язані з розвитком агроекологічних підходів, що поєднують стале землекористування та захист екосистем. Впровадження інноваційних біотехнологій, як-от мікоризні гриби, які поліпшують поглинання поживних речовин, та використання біоактиваторів для підвищення продуктивності рослин, відкривають нові горизонти для підвищення ефективності органічного виробництва.

Отже, розвиток органічного землеробства має важливе значення для забезпечення продовольчої безпеки, підвищення якості продуктів харчування та збереження природних ресурсів. Підтримка цих практик сприятиме формуванню більш стійкої та екологічно відповідальної агросистеми [2].

Отже, органічне землеробство базується на природних процесах, біологічних методах боротьби зі шкідниками та органічному удобренні обґрунтувань. Сучасний стан цього напрямку характеризується активним впровадженням екологічних практик для збереження обґрунтувань, біорізноманіття та підвищення якості продукції. Головні перспективи розвитку включають посилення наукових досліджень, впровадження інноваційних технологій, підтримку державних програм та підвищення попиту на органічну продукцію серед споживачів.

Список використаних джерел

1. Каденюк О. С. Громадська агрономія в сільському господарстві України в першій чверті ХХ ст. *Професійно-прикладні дидактики*. 2024. № 1. С. 56–60. URL : <https://doi.org/10.37406/2521-6449/2024-1-10> (дата звернення: 12.10.2024).

2. Калінчик М. В., Могильний О. М. Ціноутворення на сільськогосподарські землі в країнах-членах Євросоюзу: інноваційні рішення для України. *Київський економічний науковий журнал*. 2024. № 5. С. 36–46. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-765x/2024-6-6> (дата звернення: 12.10.2024).

3. Кліщ О. Традиційне землеробство як основа господарського заняття на бойківщині. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 8 (26). URL : [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-8\(26\)-1449-1457](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-8(26)-1449-1457) (дата звернення: 12.10.2024).

4. Кушнірук В. С., Сирцева С. В. Використання земельних ресурсів у сільському господарстві України та їх потенціал у період функціонування ринку землі (English). *Modern Economics*. 2021. № 28. С. 125–133. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V28\(2021\)-18](https://doi.org/10.31521/modecon.V28(2021)-18).

5. Kushniruk V., Kulinich T., Roik O., Lushchik M. Sustainable Development: Strengthening of Food Security in EU Countries (Сталий розвиток: посилення продовольчої безпеки в країнах ЄС). *Scientific Horizons*. 2021. № 24 (11). P. 85–91. <https://doi.org/10.48077/scihor>.